

Aan de Rekenkamercommissie van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

Contactpersoon **Staf Bestuur en Directie**
Doorkiesnummer **HCM Koning**
Uw brief **023 -5674903**
Ons kenmerk **---**
Bijlage(n) **13.065465\adv**
Onderwerp **1**
Bestuurlijke reactie op rapport minimabeleid

Verzenddatum

Geachte leden van de Rekenkamercommissie,

Wij danken de rekenkamercommissie (RKC) voor het onderzoek naar ons minimabeleid.

Wij zijn ingenomen met de constatering van de RKC dat de gemeente een ruim pakket aan voorzieningen heeft in de individuele bijzondere bijstand en de grenzen van de Wet Werk en Bijstand (verder: WWB) optimaal benut, alsmede dat wij, waar mogelijk, nog steeds de 120% norm hanteren. Dit is volkomen in lijn met de afspraken, die wij in deze met de gemeenteraad hebben gemaakt

De RKC gaat nogal diep en overheersend in op haar constatering dat het doel van het minimabeleid matig zijn te evalueren. Wij plaatsen hier enkele kanttekeningen bij.

Op pag. 1 van de bestuurlijke versie onder "Inleiding" is de volgende passage opgenomen:

De doelen van het minimabeleid zijn volgens de programmabegroting 2013-2016:

- *Het garanderen van een bestaansminimum voor inwoners die dit tijdelijk niet zelfstandig kunnen;*
- *Het volwaardig laten deelnemen aan de samenleving van inwoners die moeten rondkomen van een inkomen op of rond het sociaal minimum.*

Het eerste doel betreft het uitvoeren van de WWB, die inderdaad een bestaansminimum garandeert. Dit betreft een wettelijke taak, die volkomen los staat van het minimabeleid. Nadat dit is gerealiseerd voeren wij daar bovenop (deels onverplicht) het minimabeleid uit.

Bij het separate punt 3 "Uitvoeren minimabeleid" (blz. 73 van de Programmabegroting 2013-2016, zie bijlage) staat in de toelichting een beginzin, die luidt: "De gemeente vindt het belangrijk dat alle burgers kunnen meedoen aan de samenleving". In de Programma 2013-2016 is dit dus niet als centrale doelstelling opgenomen. Uw opmerkingen daarover verbazen ons ten zeerste. Wij begrijpen dan ook niet waarom hiervan een centraal thema wordt gemaakt in uw rapport.

Overigens zijn wij van mening dat elk onderdeel van het zeer breed aangeboden pakket, bijdraagt aan het volwaardiger deelnemen aan de samenleving. Bijvoorbeeld de regeling Haarlemmermeer doet mee!, draagt daadwerkelijk bij aan het deelnemen aan sport. De verschaffing van een computer aan gezinnen draagt hiertoe bij, hulp bij een schuldenproblematiek etc etc..

Voorts zijn wij onlangs een breed onderzoek gestart naar de beleving van armoede, onder zowel volwassenen als kinderen, in onze gemeente. De Rekenkamer is hiermee bekend, doch heeft het niet in de rapportage genoemd. Zeker gelet op de aard van hun opmerkingen, bevreemdt ons dit in hoge mate. De uitkomsten van dit onderzoek zullen een belangrijke bijdrage leveren om komend jaar, met het wijzigen van de wetgeving, vanaf "nul" een beleidskader voor het sociaal beleid op te stellen. Dit mede om de doelmatigheid en effectiviteit van het sociaal beleid te vergroten. Ook de aangekondigde actualisatie van het minimabeleid eind 2013 is om deze reden verschoven en wordt in dit traject meegenomen. Dit sluit ook goed aan bij het afronden van de reorganisatie van de cluster Sociale Dienstverlening. Zoals bekend was het, in het verleden, juist een manco het niet kunnen leveren van betrouwbare managementinformatie en operationele gegevens. Dit is inmiddels hersteld.

Wij ontvangen jaarlijks de zogenaamde Rio-cijfers van de belastingdienst. Deze geven aan hoeveel mensen in onze gemeente een inkomen hebben van 105%, 110% en 120% van het geldende minimum. Dit kan eenvoudig worden afgezet tegen het aantal aanvragen, zodat het niet-gebruik in beeld komt. Dit is nu mogelijk omdat het cluster Sociale Dienstverlening deze cijfers kan verwerken.

De RKC stelt voorts dat het minimabeleid zich richt op het versterken van de inkomenspositie van de inwoners. Dat is ten dele onjuist. De hoogte van de bijzondere bijstand en voorzieningen wordt immers bepaald door de hoogte van de kosten en de middelen, waarover belanghebbende zelf beschikt om de betreffende kosten te voldoen. Omdat is vastgesteld dat met een uitkering op WWB niveau de ontvangers en hun kinderen onvoldoende kunnen deelnemen aan essentiële voorzieningen, worden deze voorzieningen door de gemeente gecompenseerd middels het minimabeleid. Zo ontvangen zij bijvoorbeeld een computer, schuldhulpverlening, nemen deel aan een collectieve ziektekostenverzekering en maken gebruik van Haarlemmermeer doet mee! Dit wordt soms in geld verstrekt maar altijd ten behoeve van een product of dienst. Er is dan ook geen sprake van versterking van de inkomenspositie. Bij dat laatste is immers een kenmerk de vrije besteding.

De opmerking dat maatschappelijke partners hun eigen beleid ontwikkelen dat niet zou aansluiten op het beleid van de gemeente, herkennen wij volstrekt niet. Wij voeren geregeld overleg met onze maatschappelijke partners, zoals stichting Leergeld, MeerWaarde en de Voedselbank, om de inzet op elkaar af te stemmen en het optimale voor de doelgroep te behalen. Voor de Voedselbank doet de gemeente de financiële indicering. Voor stichting Leergeld en MeerWaarde bepalen wij ook het beleid. Dat er geen zicht zou zijn op mogelijke overlap herkennen wij dan ook niet. Wel brengt het karakter van minimabeleid met zich mee dat sommige aanvragers meerdere zaken krijgen toegekend. Deze zijn echter aanvullend op elkaar.

De Rekenkamer suggereert op pag. 5 van haar rapport dat de participatieladder een graadmeter zou kunnen zijn voor "meedoen aan de samenleving. Deze ladder is specifiek ontwikkeld voor het traject arbeidstoeliding en niet toepasbaar voor het minimabeleid.

Tenslotte de opmerking dat geen koppeling wordt gelegd tussen het minimabeleid en het Wmo-beleid. Dit is slechts ten dele mogelijk en de vraag is vooral of dat zinvol is. Zoals bekend, maken ook velen, die buiten het minimabeleid vallen, gebruik van de Wmo. Voorts is de verstrekking van een traplift, een woningaanpassing, een rolstoel en huishoudelijke hulp moeilijk tot niet te koppelen aan het verstrekken van een computer, schuldhulpverlening en de Voedselbank. Dat neemt niet weg dat ook dit aspect in de integrale benadering van het sociaal domein en de nieuwe werkwijze van de cluster sociale dienstverlening zal worden meegenomen.

Wij sluiten af met de aanbevelingen:

Aanbeveling 1 voor de raad: verzoek het College een monitor te ontwikkelen om de sociale situatie in de gemeente Haarlemmermeer in beeld te brengen

Een sterke verbetering van de managementinformatie bij het cluster Sociale Dienstverlening is al gerealiseerd. Wij gaan dit verder uitbouwen met als doel om ook aan trendsignalering te doen. Hierdoor wordt het preventief treffen van beleidsaanpassingen mogelijk.

Aanbeveling 2 voor de raad: verzoek het College de informatieverzameling te koppelen aan de concrete doelen en speerpunten van het Minimabeleid teneinde effect te meten en bij te kunnen sturen

Wij zijn van mening dat in de komende tijd in het kader van het sociaal domein, het armoedeonderzoek, de toetsing op Rio-cijfers en de actualisatie van het minimabeleid hiervoor voldoende waarborgen worden geboden.

Aanbeveling 3 voor de raad: Maak met het College afspraken over de frequentie van de informatievoorziening en de kwaliteit ervan

Uiteraard zijn wij bereid rekening te houden met de wensen van de raad in deze, mits er sprake is van evenredigheid in de extra ambtelijke inzet die nodig is en de toepasbaarheid voor de raad van die extra informatie.

Aanbeveling 4 voor de raad: Verzoek het College nieuwe afspraken te maken met maatschappelijke partners op basis van beoogde maatschappelijke effecten

Wij hebben in het voorgaande aangetoond dat onduidelijk is of vergroting van maatschappelijke participatie een afgesproken doel is. Wij zijn voorts van mening dat er in voldoende mate sprake is van aansturing en afrekenen van de maatschappelijke partners.

Aanbeveling 1 aan het college: Kom voor de situatie onder de nieuwe wetgeving tot een integraal beleidskader. Zorg voor een heldere verbinding, in woord en daad, tussen de verschillende beleidsvelden die betrekking hebben op minima

Wij hebben aangegeven dat binnen het sociaal domein, zoveel als mogelijk is, tot een integraal beleidskader gekomen zal worden. Bewust is geschreven "zoveel mogelijk", omdat inhoudelijk niet alles raakvlakken met elkaar heeft.

Aanbeveling 2 aan het college: Stem sturing, controle en informatievoorziening aan de Raad af op de te realiseren gewenste situatie. Maak hierbij gebruik van de opgebouwde informatiepositie

Deze aanbeveling nemen wij over.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. C.H.J. Brugman

drs. Th.L.N. Weterings